

ZMOREMO, KER HOČEMO

Pogovor s predsednikom Zveze slovenskih
častnikov generalmajorjem v pokoju
dr. Alojzom Šteinerjem

V soboto, 24. marca, je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu pri Ljubljani potekala redna letna in volilna skupščina Zveze slovenskih častnikov (ZSC). ZSC je interesna in strokovna stanovska organizacija, ki v 52 območnih, občinskih in interesnih društvih po vsej Sloveniji združuje več kot 7600 članic in članov, med njimi je kar 300 žensk in več kot 500 zaposlenih pripadnikov Slovenske vojske. Na letošnji skupščini so izvedli volitve novega vodstva ZSC za mandatno obdobje od 2018 do 2022. Z visoko podporo članov skupščine je bil na mesto predsednika zveze ponovno izvoljen dosedanji predsednik generalmajor v pokoju dr. Alojz Šteiner, ki je posebej za Revijo SV spregovoril o načrtih dela in viziji prihodnjega vodenja ter razvoja slovenske častniške organizacije.

Besedilo: Marko Pšlar
Foto: Bruno Tajič

Za vami je prvi štiriletni mandat predsednika Zveze slovenskih častnikov. Kako ga ocenjujete in kaj je bilo tisto, kar ga je najbolj zaznamovalo?

Mandat ocenjujem kot uspešno izveden in s pozitivnimi dosežki pa tudi s

pomanjkljivostmi. Ko sem pred štirimi leti prevzel vodenje organizacije, je ta štela 45 društev, danes je vsch društev 52. Skupno število članov se je sicer zmanjšalo za desetino, kar je razumljivo glede na njihovo staranje. Uspeli smo izboljšati prepoznavnost območnih in občinskih ter

interesnih združenj v okoljih, v katerih delujemo, uredili smo sofinanciranje, nošenje uniform in priznanj, okrepili regijsko sodelovanje in koordinacijo ter sodelovanje z našo Slovensko vojsko. Odzivni smo bili tudi na vojaškem obrambnem in varnostnem področju. Kot

slabost smo ocenili vprašanje pomlajevanja, povečala pa se je administracija, ki je povezana s sofinanciranjem dejavnosti naših društev. Zelim si, da bi lahko zagotovili več terenskih uniform za članstvo in rešili pobudo za izredna povišanja tistim, ki so prispevali k osamosvojitvi Slovenije in imajo še vedno čine bivše države, proti kateri so se borili.

Kateri so bili glavni razlogi, ki so precladali, da so vam člani skupščine ZSC podelili še en štiriletni mandat?

V pripravah na volilno skupščino smo v naših organizacijah pa tudi v javnosti predstavili vizijo za vodenje in delovanje ZSC v naslednjem mandatnem obdobju. Vizijo smo poimenovali Zmoremo, ker hočemo. Vizija opredeljuje, da ZSC tudi v prihodnosti ohrani prepoznavnost in vidno vlogo strokovne stanovske organizacije pri vojaških obrambnih ter zaščitno-reševalnih aktivnostih kot pomemben subjekt civilne družbe in podpore nacionalnim strukturam ter strukturam v lokalnih okoljih. Verjamem, da so članice in člani ter organizacije, združeni v zvezi, prepoznali vizijo in v njej predstavljenih osem ciljev, zato sem prejel na volitvah visoko podporo.

Kdo sestavlja novo vodstvo zveze?

V vodstvo poleg predsednika spadata še dva podpredsednika, to sta polkovnik Miran Fišer, ki je poklicni pripadnik Slovenske vojske, in višji praporščak Tomaž Lavtžar, ki skrbi za podčastniško linijo. V vodstvu je še generalni sekretar, brigadir Martin Jugovec. Vsi so člani predsedstva, ki šteje 22 članov. V predsedstvu so tudi 11 predstavnikov regij in predstavnik interesnih združenj ter člani za posamezna področja in odbore, ki jih predlaga predsednik.

Koliko članov šteje organizacija danes in kako ste organizirani na lokalni ravni?

Zveza slovenskih častnikov kot organizacija posebnega družbenega pomena povezuje združenja, ki delujejo na področjih obrambe, zaščite in varnosti v Republiki Sloveniji. Je prostovoljna, samostojna, stanovska, interesna in strokovna zveza društev. Ta se v zvezo povezuje skladno z Zakonom o nevladnih organizacijah in Zakonom o društvih. V ZSC so povezana združenja, organizirana po teritorialnem

ta sredstva in od kod še pridobivate prihodke za svoje delovanje?

Na podlagi petletne pogodbe zagotavlja GŠSV sredstva za delovanje ZSC. V preteklih štirih letih smo dobili nekaj več kot sto petdeset tisoč evrov vsako leto. Tretjino teh sredstev porabimo za delovanje zveze in njenih organov, tretjino za skupne, pretežno vojaškostrokovne dejavnosti, preostali del pa za neposredno financiranje dejavnosti društev. Naša društva se financirajo še iz članarine, sredstev, pridobljenih na podlagi občinskih razpisov, in prispevkov članov. Z letno pogodbo za leto 2018 je določen enak obseg sofinanciranja Slovenske vojske kot prejšnja leta.

član mednarodne federacije vojakov gorskih enot. Združenje pilotov pa že drugo leto predseduje Evropskemu združenju vojaških letalskih organizacij. Čez združenje podčastnikov rezervne sestave smo povezani tudi z Natovim odborom za rezervne sile. Bilateralno sodelovanje smo vzpostavili z vsemi sosednjimi državami. Slovenski gorniki so pred leti pomagali črnogorskim gornikom pri vključitvi v mednarodno federacijo vojakov gorskih enot, ZSC je lani pomagala vključiti makedonsko organizacijo v Gaminsko iniciativo, med predsedovanjem združenju podčastnikov rezervne sestave pred dvema letoma pa smo to asociacijo razširili za predstavnike Albanije in Bolgarije.

Vizija opredeljuje, da Zveza slovenskih častnikov tudi v prihodnosti ohrani prepoznavno mesto in vidno vlogo strokovne stanovske organizacije pri obrambno-vojaških in zaščitno-reševalnih aktivnostih kot pomemben subjekt civilne družbe in podpore nacionalnim strukturam in strukturam v lokalnih okoljih.

načelu, ter interesna združenja. 45 območnih oziroma občinskih združenj je skupaj v enajstih regijah. Imamo tudi sedem interesnih združenj, ki združujejo mirovnike, gornike, letalce, podmorničarje, veziste, društvo za taktične igre in Združenje Ščit. ZSC je tudi podpisnica dogovora o Koordinaciji domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije (KoDVOŠ).

Denar za svoje delovanje vam na podlagi letnega načrta dela zagotavlja GŠSV iz proračuna. Koliko znašajo

Današnje delovanje zveze si težko predstavljamo brez sodelovanja, tako znotraj Slovenije kot zunaj njenih meja. Kako sodelujete s sorodnimi stanovskimi organizacijami v tujini?

Zveza slovenskih častnikov je članica Konfederacije nacionalnih združenj rezervnih častnikov in Konfederacije združenj podčastnikov rezervne sestave. Aktivno deluje tudi v Srednjeevropski pobudi za sodelovanje organizacij rezervnih častnikov oziroma Gaminski iniciativi. Združenje vojaških gornikov je

Letalci poskušajo povezati organizacije na območju Balkana. Seveda je mednarodno sodelovanje omejeno zaradi razpoložljivih finančnih sredstev, vendar si prizadevamo za boljše prepoznavnost.

Med vašimi člani so tako pripadniki stalne sestave kot rezervisti. Kakšna je struktura članstva?

V statutu ZSC iz leta 2014 je zapisano, da v svojih vrstah združujemo vojaške častnike, podčastnike in vojake ter druge strokovnjake s področij obrambe, zaščite in varnosti, ki s svojim delovanjem prispevajo k popularizaciji vojaških in drugih obrambno-varnostnih poklicev ter k obrambni in zaščitni pripravljenosti Republike Slovenije. Decembra 2017 je bilo v 52 društev ZSC vključenih 7612 članic in članov, med njimi 300 žensk in 521 zaposlenih pripadnikov Slovenske vojske. Sicer pa je v strukturi članstva 46 odstotkov častnikov in 39 odstotkov

podčastnikov. Ocenjujem, da je v naših vrstah tudi tretjina v Slovensko vojsko razporejenih pogodbenih pripadnikov rezervne sestave.

Vodstvo MO naj bi v tem mandatu prenovilo osrednjo zakonodajo na obrambnem področju, torej Zakon o obrambi in Zakon o službi v SV. Zakona sicer še nista sprejeta v parlamentu, vendar glede na kratko obdobje pred volitvami najbrž ne bosta obravnavana in sprejeta še v tem mandatu. V javni razpravi med pripravo predlogov ste s svojimi pogledi, predlogi, pripombami in dopolnitvami aktivno sodelovali tudi člani ZŠC. Na kaj so se nanašali vaši pomisleki in kako zadovoljni ste z rešitvami, ki ste jih uskladili z MO?

Pri tem pomembnem projektu smo bili dejavni in konstruktivni. Oblikovali smo posebno

potreb po prenovi obrambne zakonodaje in kako bi rešili statusna, kadrovska in druga vprašanja, ki so nedvomno pomemben vzrok za današnje slabo stanje v Slovenski vojski? Ne nazadnje ste bili načelnik GSSV in glavne težave v Slovenski vojski zelo dobro poznate.

Prenova vojaške obrambne zakonodaje je nujna in mora bolj kot k prilagoditvam voditi k sistemskim spremembam, nadaljevanju profesionalizacije vojske in ureditvi ter uveljavitvi statusa tako poklicnih kot rezervnih

civilnodružbeni strateški pregled vprašanj rezerve in obrambno-varnostne ter zaščitno-reševalne vzdržljivosti države. Leta 2017 je ZŠC pripravila nacionalni posvet o vojaški strateški rezervi in vlogi domoljubnih ter veteranskih organizacij pri tem. Lani pa smo sodelovali pri nacionalnem posvetu o vzpostavljanju slovenske TO, saj letos praznujemo njeno petdesetletnico. Glede izkušenj iz vzpostavljanja in delovanja TO v Sloveniji pa menim, da če ne bi bili tako zaznamovani in obremenjeni z vrednostnimi povezavami ali etiketiranjem, bi lažje razumeli ter ohranili marsikatero pozitivno izkušnjo iz vzpostavljanja in delovanja TO kot rezervne strukture vojske.

Kako pa ocenjujete sodelovanje med ZŠC in SV?

Sodelovanje je bilo zelo dobro. V ZŠC si pod mojim vodstvom nismo prizadevali, da bi samo dobivali od Slovenske vojske, temveč da tudi dajemo in vračamo. Ni mogoče vedno povsem jasno opredeliti ali preračunati tega, kar daješ ali prejemaš. Če bi slovensko prakso primerjali s prakso s sorodnimi organizacijami v tujini, bi bili v tako imenovani ustrežni sredini.

Mislite, da SV dovolj dobro izkorišča zmogljivosti in prednosti, ki jih ima vaša organizacija in njeni člani? Med njimi je namreč večina posameznikov, ki so vpeti v civilno okolje. Kakšne so možnosti za izpopolnitev tega sodelovanja?

Pogledi na to vprašanje so zelo različni, zlasti pri tistih, ki nas vidijo zgolj kot vojaške sindikate ali organizacijo, ki je bila v preteklosti obvezna in je vključevala pretežno nerazporejene vojaške starešine. Menim, da bi se lahko bolj potrudili pri pridobivanju kadra in skrbi za rezervo vojske. Prav tako smo organizacija, ki lahko veliko prispeva k uresničitvi koncepta vojaške strateške rezerve, in sicer ne le tako, da bi paradirali z vojaškim orožjem, temveč z ohranjanjem organizacijske strukture in kadrovske baze. Izboljšave so mogoče tudi pri vključevanju v strukturo kriznega upravljanja in vodenja v zaščiti in reševanju na lokalni ravni, kar sicer ne spada v vojaški okvir.

Katere so vaše ključne umeritve, ki ste si jih določili ob začetku novega štiriletnega mandata, in kaj bo poudarjeno pri vodenju slovenske častniške organizacije?

Te umeritve se nanašajo na nadaljevanje transparentnega in racionalnega materialno-finančnega poslovanja zveze. Osrednje spremembe se bodo gibale v smeri debirokratiziranja načrtovanja, uvedbe sprememb sofinanciranja dejavnosti članic in ne nazadnje ohranjanja spoštljivega odnosa do tistih članov, ki so bili v preteklosti aktivni in pomembni sopoltniki v naših organizacijah. Zavezali smo se, da bomo vse člane, ki nas zapustijo, nadomestili z mlajšimi. Verjamemo pa tudi, da bomo ohranili strateško partnerstvo z vojsko. ■

delovno skupino, ki jo je vodil kontraadmiral Renato Petrič. Aprila 2016 smo posredovali čez 70 predlogov amandmajev na predlog zakona. Ti so se nanašali na spremembo obrambnega sistema, sistemska vprašanja vojaškega poklica, spremembo in ureditev kompetenčnega modela profesionalne vojske ter civilno-vojaška razmerja. Pri kompetenčnem modelu smo videli celoto, od imenovanj, povišanj, napredovanj, razporejanj pa tudi do vprašanj vhodov v vojaški sistem in izhodov iz njega. Do zdaj zakona še nista bila sprejeta v parlamentu, kar šteje tudi za neuspeh naših prizadevanj in predlogov. Še posebno zato, ker so se nekateri naši predlogi ali pomisleki, ki niso bili uvrščeni v predlog zakona, ponovili v pripombah Zakonodajno-pravne službe.

Nekateri menijo, da sprememba osrednjih aktov sploh ni nujna in da bi izboljšanje pravnih podlag za nadaljnji razvoj Slovenske vojske ter obrambnega sistema in položaja vojaka lahko rešili z nekaterimi drugimi ukrepi ter podzakonskimi akti, ki ne zahtevajo tako velike politične podpore kot ga zahtevata Zakon o obrambi in Zakon o službi v SV. Kakšno je vaše mnenje glede

pripadnikov. Zakonske rešitve, usmerjene pretežno v prilagoditve, ne morejo prinesiti dolgoročnih vzdržnih rešitev. Nemudoma in nujno se je treba lotiti konsolidacije stanja v vojski in njene pripravljenosti. V okviru te konsolidacije bi se dalo urediti, tudi na podlagi sedanje zakonodaje, nekatera vprašanja glede izboljšanja materialnega položaja vojakov in odprave anomalij. Nekonsolidirana vojska bi v novih in perspektivnih zakonskih okvirih še težje dihala in se razvijala, saj bi jo preteklost preveč obremenila.

Zveza se vključuje tudi v razprave o strokovnih vprašanjih izpopolnjevanja in uveljavljanja obrambnega sistema, sprejema stališča do teh vprašanj ter daje pobude in predloge. Ali je vaš glas v slovenskem strokovnem in političnem prostoru dovolj slišen?

Del ocene o uspešnosti sem predstavil že v odgovoru na vprašanje o našem prispevku pri spremembi obrambne zakonodaje od leta 2015 do danes. Leta 2016 je ZŠC sodelovala pri izvedbi nacionalnega posveta o vlogi rezerve pri zagotavljanju vzdržljivosti obrambno-varnostnih sistemov Slovenije. Na podlagi tega je jeseni istega leta izšel tudi zbornik kot neke vrste